

РЕШЕНИЕ

№ 6973

гр. София, 27.02.2025 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Трето отделение 7 състав, в публично заседание на 27.01.2025 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Маруся Йорданова

при участието на секретаря Виктория Вълчанова, като разгледа дело номер **3920** по описа за **2024** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл.145 и сл. от Административно-процесуалния кодекс (АПК) във връзка с чл. 118 от Кодекса за социално осигуряване КСО).

Административното дело е образувано по жалба на Я. Я. Е., ЕГН [ЕГН] срещу решение № 1040-21-111/29.02.2024г. година на директора на ТП на НОИ С., с което са отхвърлени жалби с вх.№№ 1012-21-126, 1012-21-127 и 1012-21-128 от 05.02.2024г. срещу Разпореждане № 214-00-12586-2 от 04.01.2024г., Разпореждане № 214-00-12586-3 от 04.01.2024г. и Разпореждане № 214-00-12586-4 от 04.01.2024г.

В жалбата се посочва, че неправилно е прието, че не е полаган труд в периода от 17.05.2021г. до прекратяване на трудовото правоотношение 29.08.2022г., като „БИ МОБИЛ УЪРЛД – 1974“ ЕООД е осъществявал стопанска дейност и са налице данни за същата. Моли за отмяна на трите разпореждания от 04.01.2024 година и посочва, че добросъвестно е получавал обезщетението за безработица.

В съдебно заседание оспорващият, редовно призован, се представлява от адв. Д., която поддържа жалбата и намира, че решението следва да бъде отменено. Посочва, че преди отпускане на обезщетението е извършена проверка в РОЛ, и правилно е преценено, че такова му се дължи. Счита, че декларации и данни са подавани своевременно, не е посещаван на адрес и не са му изисквани данни, както и не са му връчвани задължителните предписания до „БИ МОБИЛ УЪРЛД – 1974“ ЕООД с № ЗД-1-21-01446082/21.10.2023г. за заличаване на декларации обр.№ 1, както и не е запознат с тяхното съдържание. Счита, че обезщетението е получено добросъвестно,

тъй като е работил, за което има трудово договор, налице е прекратяване на същия. Прави възражение, че КП не представлява нов документ по смисъла на чл.114, ал.2, т.2 КСО, което опорочава проведената процедура след получаване на ПОБ и води до незаконосъобразност на трите оспорени разпореждания от 04.01.2024г. Претендира разноски по представения в с.з. списък.

В съдебно заседание ответникът - директорът на ТП на НОИ – С., се представлява от юрк. О., която оспорва жалбата и моли същата да бъде отхвърлена. Представя писмени бележки. Претендира юрисконсултско възнаграждение и прави възражение за адвокатското възнаграждение.

Административен съд-София-град, 7-ми състав, като обсъди събраните по делото доказателства, поотделно и в тяхната съвкупност, съобрази доводите на страните и извърши проверка на оспорения акт във връзка с правомощията си по чл.168 от АПК, намира за установено от фактическа страна следното:

Със заявление № 214-00-12586/01.09.2022г./лист 48 по делото/, жалбоподателят Е. е поискал отпускане на парично обезщетение за безработица., като декларира, че правоотношението с „БИ МОБИЛ УЪРЛД – 1974“ ЕООД е прекратено на 25.08.2022г., като допълнително след поискване от органите на НОИ е приложена заповед № 227/25.08.2022г. за прекратяване на трудов договор, която не е оспорена от ответника. С разпореждане № 214-00-12586-1/28.10.2022 г. /лист 40 по делото/ на лицето е отпуснато ПОБ считано от 29.08.2022г. до 28.08.2023 г. в размер на 40.00 лв. дневно.

Във връзка с осъществен последващ контрол относно достоверността на данните по чл. 5, ал. 4, т. 1 от КСО, подадени от “БИ МОБИЛ УЪРЛД-1974” ЕООД, на основание чл. 108, ал. 1 от КСО от контролните органи на ТП на НОИ-С. град е извършена проверка по разходите на ДОО на осигурителя, приключила е издаване на Констативен протокол № КП-5-21- 01446042/31.10.2023 г., съгласно който: за периода от 2019 г. до момента лицата, за които има подадени данни по чл. 5, ал. 4 от КСО, т. 1 от КСО, включително и за Я. Я. Е. не са извършвали трудова/управленска дейност и не подлежат на осигуряване по реда на КСО чрез това дружество. С оглед липсата на обявени от дружеството годишни финансови отчети от извършвана дейност за периода от 2019 г. до 2022 г. вкл.; липсата на подадени годишни данъчни декларации по чл. 92 от ЗКПО за периода от 2019 г. до 2022 г. вкл.; предоставените сведения от управителя М. П. Л. (С.), че не е назначавала лица по трудови правоотношения, не е упълномощавала лица, не е изплащала трудови възнаграждения, а друго лице е извършвало действия с нейния електронен подпис; липсата на представени първични документи на “БИ МОБИЛ УЪРЛД-1974” ЕООД, от които да се установи реално извършвана трудова дейност от лицата, назначени по трудови правоотношения; съгласуваното заявление за работно време на търговски обект - автомивка, находящ се в [населено място], [улица], в което е посочено, че дейността се извършва от ЕТ “Жаси - Таня Методиева”, ЕИК[ЕИК], от контролните органи е изразено становище, че за периода от 2019 г. до момента лицата, за които има подадени данни по чл. 5, ал. 4 от КСО, т. 1 от КСО, не са извършвали трудова/управленска дейност в “БИ МОБИЛ УЪРЛД-1974” ЕООД и не подлежат на осигуряване по реда на КСО чрез това дружество.

Направен е извод, че по отношение на лицата са извършвали трудова дейност за съответните периоди , реалният им работодател най-вероятно е друго лице, укриващо задължения за осигурителни вноски.

Предвид установеното при извършената проверка от компетентните органи на НОИ, НАП и ИА ГИТ, на основание чл. 108, ал. 1, т. 3 от КСО на “БИ МОБИЛ УЪРЛД-1974” ЕООД от контролните органи на ТП на НОИ-С. град са издадени задължителни предписания № ЗД-1-21-01446082/31.10.2023 г. за заличаване на неоснователно подадените данни по чл. 5, ал. 4, т. 1 от КСО за осигурителен стаж и осигурителен доход, за посочени в предписанията 12 лица, за периода от 17.05.2021 г. до 29.08.2022 г. е вид осигурен “01”, декларация обр. № 1, в т.ч. и за Я. Я. Е..

След изтичане на срока за изпълнение на влезлите в сила задължителни предписания и след като е установено неизпълнението им от осигурителя, неоснователно подадените от дружеството данни по чл. 5, ал. 4, т. 1 от КСО, за периода от 17.05.2021 г. до 29.08.2022 г., вкл. за Я. Я. Е. са служебно заличени по реда на чл. 4, ал. 10, т. 4 от Наредба № Н- 13/17.12.2019 г. за съдържанието, сроковете, начина и реда за подаване и съхранение на данни от работодателите, осигурителите за осигурените при тях лица, както и от самоосигуряващите се лица /в сила от 03.01.2020 г./.

Предвид установените факти и обстоятелства от извършената проверка на осигурителя “БИ МОБИЛ УЪРЛД-1974” ЕООД, довели до заличаване на неоснователно подадените данни по чл. 5, ал. 4, т. 1 от КСО за Я. Я. Е., длъжностното лице по чл. 54ж, ал. 1 от КСО, осъществяващо ръководството по осигуряването за безработица като административен орган, действащ при условията на обвързана компетентност е длъжно да се съобрази с новонастъпилите обстоятелства, които имат значение за определяне правото на ПОБ и да извърши нова преценка на правото на ПОБ на Я. Я. Е. по подаденото на 01.09.2022 г. заявление.

Във връзка с горното и на основание чл. 54ж, ал. 2, т. 1 от КСО с Разпореждане № 214-00-12586-2 от 04.01.2024г. е отменено № 214-00-12586-1/28.10.2022 г. за отпускане на ПОБ по чл.54а КСО.

На основание чл. 54ж, ал. 1 и вр. чл.10 КСО с Разпореждане № 214-00-12586-3 от 04.01.2024г. е отказано отпускане на ПОБ по чл.54а КСО, а с Разпореждане № 214-00-12586-4 от 04.01.2024г. е разпоредено на жалбоподателя Е. да възстанови добросъвестно полученото ПОБ за периода от 29.08.2022г. до 28.08.2023г. в размер на 9 960.00 лв.

С жалби с вх. №№ 1012-21-126, 1012-21-127 и 1012-21-128 от 05.02.2024 г., Я. Я. Е. обжалва Разпореждане № 214-00-12586-2/04.01.2024 г., Разпореждане № 214-00-12586-3/04.01.2024 г. и Разпореждане № 214-00-12586-4/04.01.2024 г.

С процесното решение на директора на ТП на НОИ – С., са отхвърлени жалбите на Я. Е. с вх.№№ 1012-21-126, 1012-21-127 и 1012-21-128 от 05.02.2024г. срещу Разпореждане № 214-00-12586-2 от 04.01.2024г., Разпореждане № 214-00-12586-3 от 04.01.2024г. и Разпореждане № 214-00-12586-4 от 04.01.2024г. и разпорежданията са потвърдени изцяло като правилни и законосъобразни.

По делото са приети и приложени доказателствата по административната преписка, разпитани са двама свидетели с оглед установяване трудовата заетост на жалбоподателя към процесния период.

При така установената фактическа обстановка, съдът намира от правна страна следното:

Жалбата, предмет на това производство, е подадена в срока по чл. 118, ал. 1 от КСО, от надлежна страна и е процесуално допустима.

Разгледана по същество е основателна.

Оспореното решение е издадено от компетентен орган по см. на чл. 117, ал. 3 от КСО

– директорът на ТП на НОИ –С. град, постановено в писмена форма, но в нарушение на административно-производствените правила и в несъответствие с материалния закон.

Съдът намира, че трите разпореждания и решението, с което са потвърдени, са постановени в нарушение на чл. 35 от АПК, съгласно който актът се издава след изясняване на всички факти и обстоятелства, които са от значение за случая. Административният орган не е изпълнил задължението си по чл. 36, ал. 1 от АПК да събере служебно всички доказателства, относими към конкретния случай, вследствие на което е нарушил основен принцип, залегнал в чл. 9, ал. 2 от АПК, а именно да събере всички необходими доказателства, независимо дали има искане от страните за това.

Жалбоподателят е получил парично обезщетение за безработица за периода от 29.08.2022г. до 28.08.2023г. в размер на 9 960,00 лв.

Съгласно чл. 114, ал. 2, т. 2 от КСО добросъвестно получените суми за осигурителни плащания не подлежат на възстановяване от осигурените лица с изключение на следните случаи, в които възстановяването на сумите е без лихва до изтичането на срока за доброволно изпълнение: когато след изплащането им са представени нови документи или данни, които имат значение за определяне на правото, размера и срока на изплащане. В конкретния случай е налице тази хипотеза, поради което получените суми за осигурителни плащания подлежат на възстановяване, предвид новите документи и данни, които имат значение за определяне на размера на паричното обезщетение.

Легална дефиниция за понятието "осигурено лице" е дадена в § 1, ал. 1, т. 3 от КСО (бр. 98 от 2016 г., в сила от 01.01.2017 г.), според която "осигурено лице" е физическо лице, което извършва трудова дейност, за която подлежи на задължително осигуряване по чл. 4 и чл. 4а, ал. 1 и за което са внесени или дължими осигурителни вноски; осигуряването на лицето, което е започнало трудова дейност съгласно чл. 10, продължава и през периодите по чл. 9, ал. 2, т. 1-3 и 5 от КСО. Съгласно чл. 10, ал. 1 от КСО осигуряването възниква от деня, в който лицата започват да упражняват трудова дейност по чл. 4 или чл. 4а, ал. 1 и за който са внесени или дължими осигурителни вноски и продължава до прекратяването ѝ.

Съгласно трайната практика на ВАС на РБ обаче, обективирана в Решение № 211/08.01.2016 г. по адм. д. № 3681/2015 г., Решение № 292/11.01.2017 г. по адм. д. № 14312/2015 г. и др., наличието на трудово правоотношение не е достатъчно, за да възникне осигурителното правоотношение и произтичащите от него права на обезщетение. От съдържанието на цитираното по-горе определение за осигурено лице следва, че едно от условията, на които трябва да отговаря лицето, за да се счита за осигурено, е да извършва трудова дейност, която подлежи на задължително осигуряване по чл. 4 от КСО. Идентичност между трудовото и осигурителното правоотношение не съществува. Наличието на трудово правоотношение в повечето случаи води до възникване и на осигурително правоотношение, но не е достатъчно. Изискването на законовата разпоредба, съдържаща определението за "осигурено лице" по смисъла на КСО е лицето да упражнява трудова дейност, т. е. лицето трябва да освен сключен трудов договор да има и валидно възникнало трудово правоотношение, но и реално да осъществява трудова дейност в рамките на това правоотношение. В този смисъл е напр. и решение № 4901 от 27.04.2020 г. на ВАС по адм. д. № 6817/2019 г. Изключенията от това правило са регламентирани в изречение

второ на т. 3 от § 1 от ДР на КСО, но в случая по делото не са ангажирани доказателства от административния орган, въпреки тежестта му на доказване, да са изяснени тези обстоятелства относно липса на реално полагане на труд от лицето или неосъществяване на дейност от дружеството, с което лицето има сключен трудов договор, а Е. е представил трудов договор, заповед за прекратяване на трудовия договор, а и са ползвани данни от РОЛ за лицето, т.е. такива са подавани в противоречие с приетото от органа, че не са подавани данни, а същите са заличени и е невъзможно да се установи, какви данни са подадени.

Доказателствената тежест за установяване на реално положение труд е на самото лице /така Решение № 2524 от 18.02.2020 г. на ВАС по адм. д. № 12220/2019 г./. Спорен по делото е въпросът осъществявал ли е жалбоподателят трудова дейност в „БИ МОБИЛ УЪРЛД -1974“ ЕООД.

В случая, за да отмени отпускното на жалбоподателя ПОБ за периода от 29.08.2022г. до 28.08.2023г., административният орган се позовава на КП № КП-5-21-01446042/31.10.2023г. на контролен орган на ТП на НОИ – С. -град, който е установил, че дружеството не е обявило ГФО от извършвана дейност за периода от 2019 г. до 2022 г. вкл., както и не е подавало годишни данъчни декларации по чл. 92 от ЗКПО за периода от 2019 г. до 2022 г. вкл. В същия протокол и с оглед горното е прието, че за периода от 2019 г. до момента лицата, за които има подадени данни по чл. 5, ал. 4 от КСО, т. 1 от КСО, включително и за Я. Я. Е. не са извършвали трудова/управленска дейност и не подлежат на осигуряване по реда на КСО чрез това дружество, поради което е предложено заличаване за посочените в КП лица.

Съдът обаче намира, че в случая не се установява по отношение на Е. , че не е престираал труд, тъй като видно от представения по делото регистър на трудовите договори, по отношение на жалбоподателя Е. е обявен трудов договор от 17.05.2021г. с „БИ МОБИЛ УЪРЛД-1974“ ЕООД, за който е подадено и уведомление с вх.№ 22388213201517 по чл.62, ал.5 КТ, които данни не са оспорени от органа, още повече, че същите се съдържат в представения по делото официален регистър (лист 80 и сл.).

По делото жалбоподателя представя трудов договор от 17.05.2021 година между него и „БИ МОБИЛ УЪРЛД-1974“ ЕООД, подписан и от двете страни, длъжностна характеристика, данни за прекратяване на трудовия договор и тези доказателства, съдът намира, че при отпускане на обезщетението са били налични данни , от които да се прецени от органа, че са достатъчно основание за отпускане на обезщетението.

В конкретния случай при съвкупния анализ на доказателствата по делото, съдът приема, че може да се направи извод за реално извършване на трудова дейност от страна на жалбоподателя.

Установените от контролния орган факти и обстоятелства не са доказани по безспорен начин. Изводите на органа са мотивирани с конкретни писмени доказателства, част от административната преписка – констативен протокол от проверка и задължителни предписания, издадени на работодателя „БИ МОБИЛ УЪРЛД-1974“ ЕООД. Вярно е, че задължителните предписания за заличаване на подадените от дружеството данни по чл. 5, ал. 4, т. 1 от КСО за жалбоподателя за процесния период са влезли в сила и не са били оспорени.

Доколкото задължителните предписания са акт, с който завършва производството по чл. 108 от КСО, свързано с даване задължителни предписания за спазване на разпоредбите по държавното обществено осигуряване от контролните органи на НОИ,

което е различно от производството по чл. 114, ал. 2 от КСО, то съдът не следва да се произнася по тяхната законосъобразност.

Административният орган е приел, че влезлите в сила и неоспорени от работодателя задължителни предписания за заличаване на подадените от дружеството данни по чл. 5, ал. 4, т. 1 от КСО за жалбоподателя за процесния период представляват ново обстоятелство, което е основание за приложение на чл. 114, ал. 2, т. 2 от КСО. От съдържащите се в административната преписка доказателства няма данни задължителни предписания да са оспорени, както и няма данни жалбоподателя да е уведомен за тях с оглед възможността за оспорването им от него самия.

Следва да бъде съобразена най-новата практика на ВАС /Определение № 9091/29.09.2023 г. по адм. дело № 8567/2023 г. на ВАС, VI отделение, Решение № 705/22.01.2024 г. по адм. дело № 4135/2023 г. на ВАС, VI отделение и др./, според която в производството по издаване и оспорване на задължителни предписания следва да бъде конституиран като заинтересована страна работникът, чийто осигурителни права са засегнати от започналото производство по реда на чл. 108 от КСО. Производството между административния орган и работодателя е контролно и е с участието само на осигурителя, но осигурителят може да не обжалва предписанията, да не документира търговската си дейност, да не декларира доходи и да не заплаща данъци, като по този начин се нарушават правата на осигурените лица. След като се установява, че осигурителят не извършва дейност и следва да заличи данните за осигуреното лице, се засягат пряко правата на осигуреното лице, поради което на същото следва да бъде дадена възможност да участва в производството по оспорване на издадените задължителни предписания, тъй като именно те служат като основание за приложение и на чл. 114, ал. 2 от КСО.

Ето защо, в контролното производство НОИ следва да установи всички факти по отношение на осигурителя и осигурените лица, за които внася осигурителни вноски, всички лица следва да са страни в административното и съдебно производство, а постановените административни и съдебни актове следва да са с еднакво действие по отношение на страните. В тази връзка лицето, което претендира да е осигурено лице по отношение на НОИ и на неговия осигурител, който е адресат на задължителните предписания, следва да има процесуално право на защита и да бъде конституирано като заинтересована страна в производството по оспорване на задължителните предписания, защото именно те, в конкретната хипотеза, са основанието по чл. 114, ал. 2, т. 2 КСО, съобразно което органът е разпоредил връщане на процесната сума.

Като не е предприел действия за събиране на допустими и относими доказателства и като не е конституирал като страна в административното производство жалбоподателя, административният контролен орган от ТП на НОИ С.– град, а при задължителното административно обжалване съответно ръководителят на ТП на НОИ С.–град, са допуснали нарушение на административнопроизводствените правила, което се приема за съществено. Няма как и след като спорът се концентрира върху обстоятелствата около реалното полагане на труд

от Я. Е., същият да бъде изолиран от процеса, касаещ установяването на тези факти, което в крайна сметка ще се отрази, при това съществено и върху правната връзка осигурителен орган – осигурено лице.

Освен това трябва да се отбележи, че съгласно общото правило на чл. 35 от АПК, органът е задължен да постанови административния акт след като изясни всички факти и обстоятелства от значение за случая. Член 36, ал. 1 от АПК повелява доказателствата в административното производство да се събират служебно от административния орган, освен в предвидените в закона случаи; съгласно ал. 3 на същия член всички събрани доказателства се проверяват и преценяват от административния орган; в следващата ал. 4 е уредено, че административните органи осигуряват служебно за нуждите на съответното производство информация или документи, които са налични при тях или при друг орган. Органите на ТП на НОИ С.- град са събрали доказателства, но не в цялост, а най- вече не са анализирали тяхната доказателствена сила поотделно и в съвкупност.

Съдът приема, че не е безспорно доказан изводът на административния орган за липса на реално упражнявана трудова дейност от жалбоподателя, тъй като същият в процесния период е имал валиден трудов договор, трудовия договор е обявен по надлежния начин пред органите на ТД на НАП – С.. С оглед на това неправилен и незаконосъобразен е изводът на органа, че жалбоподателят не е притежавал качеството осигурено лице по осигурително правоотношение с посочено по-горе в настоящото решение дружество. В тази връзка не са налице неоснователно получени плащания, които да следва да бъдат възстановени.

В допълнение следва да се отбележи още, че съгласно разпоредбата на чл. 114, ал. 1 от КСО, недобросъвестно получените суми за осигурителни плащания се възстановяват от лицата, които са ги получили, заедно с лихвата по чл. 113, а според ал. 2 на чл. 114 от КСО, добросъвестно получените суми за осигурителни плащания не подлежат на възстановяване от осигурените лица с изключение на следните случаи, в които възстановяването на сумите е без лихва до изтичането на срока за доброволно изпълнение при определени хипотези. Добросъвестността по смисъла на чл. 114, ал. 2 от КСО при получаване на сумите е обстоятелство погасяващо задължението за връщане. Тя не е дефинирана легално в разпоредбите на КСО, поради което според общите принципи на правото следва да се приеме, че е налице, когато получателят е със съзнанието и субективното отношение, че сумите му се дължат. Добросъвестността е съществуващото към момента на получаването психическо отношение на лицето досежно дължимостта на сумите и е във връзка с неговото незнание, че няма право на тях. Това

отношение може да се дължи на неправилна преценка както на фактите, така и на правото, което обаче е без значение за наличието на добросъвестност. В тази връзка предпоставките, даващи основание да бъде задължено едно лице да върне получените от него осигурителни плащания са едновременно неправилното им изплащане и недобросъвестност при получаването им. Това са фактите и обстоятелствата от значение за случая, които административният орган, съгласно чл. 35 и чл. 36 от АПК трябва изясни, преди да пристъпи към издаването на индивидуалния административен акт, а в случая не са установени, тъй като липсват доказателства, че лицето е било недобросъвестно, и въобще не са изложени мотиви, защо е прието, че лицето недобросъвестно е получило паричното обезщетение, а само се посочва в разпореждането и решението, че сумите са получени недобросъвестно.

Съвкупната преценка на представените по делото доказателства обосновава извод за реално положен труд от страна на жалбоподателя в дружеството-осигурител. В съдебното производство беше доказано извършването на стопанска дейност от „БИ МОБИЛ УЪРЛД-1974“ ЕООД,, респ. трудова дейност от лицето, за което има подадени данни по чл. 5, ал. 4, т. 1 от КСО.С оглед на горното оспореното решение се явява незаконосъобразно като издадено при съществени нарушения на процесуалните правила и материалния закон, и следва да бъде отменено.

При този изход на спора, на жалбоподателя следва да бъдат присъдени разноски на основание чл. 143, ал. 1 от АПК в общ размер на 1 500 лв. за адвокатско възнаграждение.

Така мотивиран и на основание чл.172, ал.2 от АПК, Административен съд – София -град, Трето отделение, 7-ми състав

Р Е Ш И :

ОТМЕНЯ Решение № 1040-21-111/29.02.2024г. година на директора на ТП на НОИ С., с което са отхвърлени жалби с вх.№№ 1012-21-126, 1012-21-127 и 1012-21-128 от 05.02.2024г. срещу Разпореждане № 214-00-12586-2 от 04.01.2024г., Разпореждане № 214-00-12586-3 от 04.01.2024г. и Разпореждане № 214-00-12586-4 от 04.01.2024г.

ОСЪЖДА ТП на НОИ-С. град да заплати на Я. Я. Е., ЕГН [ЕГН], сумата от 3 500 лв. /хиляди и петстотин лева/, представляваща разноски по делото.

РЕШЕНИЕТО подлежи на обжалване с касационна жалба, пред Върховния административен съд на Република България, в 14 /четиринадесет/ дневен срок от получаване на съобщението за изготвянето му.

Съдия: